ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การอบรมเผยแพร่กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศให้ แก่กองทัพไทย โดยคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ

ผู้เขียน

นายเอกราช รักวนัส

ปริญญา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ คร. โกสุมภ์ สายจันทร์

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ระคับความรู้ความเข้าใจของกำลังพล จากสามเหล่าทัพที่มีต่อกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ การค้นคว้าฉบับนี้เป็นการศึกษาเชิง ปริมาณ โดยใช้วิธีการสำรวจและอาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล มีผู้ตอบแบบ สอบถามตั้งแต่ระดับพลทหารไปจนถึงนายทหารสัญญาบัตร รวมทั้งผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน และสถาบันทหารทั่วประเทศ เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 429 นาย

ผลการวิจัยพบว่า ทหารไทยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่าง ประเทศในระดับต่ำ ในขณะเคียวกัน ก็มีความต้องการที่จะให้กองทัพไทย หรือองค์การกาชาด ระหว่างประเทศในฐานะที่เป็นผู้เผยแพร่อนุสัญญาต่างๆ จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับกฎหมายคังกล่าว ให้ ทั้งนี้จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ยศ ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรู้และความเข้าใจของ ทหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยอื่น อาทิ อายุ สังกัด และระดับการศึกษา ไม่มี ผลต่อความรู้และความเข้าใจของทหารแตกต่างกัน

จากการศึกษายังพบอีกว่า บรรดาทหารที่ตอบแบบสอบถามมีความตระหนักว่ากฎหมาย มนุษยธรรมมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อวิชาชีพทหาร นอกเหนือจากความรู้ด้านยุทธวิธีและ ภาษาต่างประเทศ อีกทั้งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพวกเขาได้เป็นอย่างดี โดย เฉพาะในกรณีที่ต้องไปปฏิบัติภารกิจร่วมกับกองกำลังสหประชาชาติ

ประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างความรู้ และสร้างความเข้าใจให้ แก่กำลังพลนั้น คือ พบว่ามีการเรียนการสอนวิชากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศในโรงเรียน และสถาบัน ทหาร รวมทั้งการฝึกอบรมในเรื่องดังกล่าวในหน่วยต่างๆ ของทหารน้อยมาก ทำให้กำลังพลไม่ เข้าใจในหลักเกณฑ์ปฏิบัติที่จำเป็นในห้วงเวลาที่มีการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ เช่น การเคารพ เครื่องหมายที่ได้รับการคุ้มครองในภาวะสงคราม หรือแม้แต่ในพื้นที่ที่ประกาศใช้กฎอัยการศึกอยู่ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศและภารกิจของทหารในด้านนี้ แก่สาธารณะชนโดยผ่านช่องทางสื่อประเภทต่างๆ ไม่ค่อยมีปรากฏให้เห็น อีกทั้งยังขาดการ ประสานงาน ความร่วมมือระหว่างกองทัพไทยกับองค์การกาชาดระหว่างประเทศในฐานะที่เป็น แหล่งข้อมูลที่อ้างอิงในเรื่องดังกล่าวได้

จากข้อก้นพบคังที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยขอเสนอแนะคังนี้

- 1. ผู้ที่มีส่วนร่วมในการวางแผนทางยุทธวิธีของกองทัพควรยอมรับและให้ความสำคัญต่อ กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศมากขึ้น โดยต้องพร้อมยินดีที่จะบูรณาการในเรื่องของ มนุษยธรรมเข้าไว้ในการวางแผนยุทธวิธีต่างๆ ในยุคข้อมูลข่าวสารนี้ ประชาคมโลกให้ความสำคัญ กับประเด็นนี้มาก
- 2. ควรมีการบรรจุวิชากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศลงในหลักสูตรวิชาทหารทุก ระดับชั้น โดยเฉพาะในระดับพลทหาร เพราะพลทหารก็คือผู้ปฏิบัติการรบจริงในยามศึกสงคราม การฝึกอบรมในเรื่องดังกล่าวในยามปกติถือเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับกองทัพ
- 3. พัฒนาทักษะ และเพิ่มระดับความรู้ความสามารถของบุคลากรในกองทัพโดยเฉพาะ อย่างยิ่ง อาจารย์ผู้สอนในสถาบันทหาร เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และสามารถ ถ่ายทอดความรู้ต่อไปให้แก่กำลังพลได้ ควรจัดตั้งคณะกรรมการที่ดูแลและดำเนินการเกี่ยวกับ การจัดและขยายผลการฝึกอบรมในหน่วยต่างๆ ของสามเหล่าทัพ คณะกรรมการชุดนี้อาจคัดเลือก มาจากนายทหารผู้เชี่ยวชาญในกรมทหารเหล่าพระธรรมนูญ และเจ้าหน้าที่จากคณะกรรมการ กาชาดระหว่างประเทศด้วยก็ได้
- 4. จัดการฝึกอบรม เผยแพร่ และทบทวนกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศให้แก่กำลัง พลทุกระดับชั้นเป็นระยะๆ ซึ่งในข้อนี้ควรถือเป็นประเด็นเร่งค่วน เพราะจากการศึกษาพบว่า 79.3% ของประชากรกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ในเรื่องนี้ในระดับต่ำ และในขณะที่ 88.8% ต้องการให้มีการ จัดการฝึกอบรม นอกจากนั้นแล้ว ในฐานะผู้ปฏิบัติฯ กำลังพลควรมีสิทธิที่จะรับรู้ว่าการละเมิด ข้อกฎหมายนั้นๆ จะเกิดผลเสียแก่ตนเองอย่างไรบ้าง
- 5. สร้างความร่วมมือ และมีการประสานงานระหว่างกองทัพไทยกับเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะ กับแผนก Armed and Security Forces (ASF) ขององค์การกาชาคระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นแหล่ง ข้อมูล และแหล่งทรัพยากรบุคคลที่สามารถอ้างอิงได้
- 6. เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ รวมถึงกิจกรรม หรือ ผลงานของกองทัพค้านมนุษยธรรมให้แก่สาธารณชนได้ทราบ ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ให้มากขึ้น

Independent Study Title Dissemination of International Humanitarian Law to the Royal

Thai Army by the International Committee of the Red Cross

Author Mr. Aekarad Rakwanat

Degree Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisor Associate Professor Dr. Kosum Saichan

ABSTRACT

This independent study aims at checking the level of understanding and knowledge of Thai army personnel from the 3 branches of Royal Thai Army (RTA) toward the International Humanitarian Law (IHL). The study employed the quantitative approach research method. The quantitative data were collected by using questionnaires, which were randomly distributed to the target population: army officers, warrant officers, soldiers and military educators throughout the country. There were 429 questionnaires returned as samplings.

The findings of the study are that the sampling population have rather limited understanding and knowledge of the IHL and that it could be implied as "low". Accordingly, they wish the RTA or International Committee of the Red Cross (ICRC) to organize dissemination sessions on the IHL for them. The hypothesis analyzing showed that the factor of rank in the army has the statistical significant relations with the difference of level of understanding and knowledge of the IHL. Nonetheless, the other factors: age, branch in the army and level of education have no relations with the understanding and knowledge of the IHL. It is also found in the study that besides English and military technical skills the sampling population realize the importance of the IHL, which will help fulfil their respective missions abroad especially with United Nations peace keeping troops.

However, obstacles against the IHL learning process were also found accordingly: There are no sufficient IHL classes provided in military schools and institutes which definitely impedes the understanding and knowledge of IHL concerning humanitarian issues prevailing in time of conflict. Moreover, there is insufficient effort to disseminate the IHL for the public at large through

different channels of media. Yet, cooperation between the RTA and ICRC, as a guardian of IHL, is rather restricted.

The study's recommendations are:

- 1) First of all, the ones who are involved with the military strategy planning in the RTA should try to overcome the issue that the IHL is an obstacle to its operation. In the mean time, humanitarian aspects should be included into the military planning. The reason is that in today's world, humanitarian concerns are well observed by the international community. It is therefore essential for the RTA to find tune to integrate both concerned aspects together.
- 2) Inclusion of IHL lessons in the military curricula used in the respective military schools and institutes. It is a must for every one in the armies including private soldiers to get to know their roles and rules of engagement indicating in the code of conduct of the IHL. This will tell whether certain army is professional and well disciplined.
- 3) Human resources development: The personnel who are in charge of military education programs especially its instructors should improve their IHL knowledge and skills in order that they can transmit the messages and information to the other fellows. To be able to accomplish this, a permanent committee, which can be staffed with invited specialists from the RTA and ICRC may be formed. The committee will be responsible for the dissemination projects such as "Train the Trainers" for each branch of the RTA.
- 4) Dissemination sessions for the respective branches of armies in general: This should be considered as a priority. It should serve the findings of the study that says 79.3% of the sampling lack of knowledge of IHL, i.e., respect of the emblems and how to behave when IHL applies. Furthermore, 88.8% of them want the RTA or ICRC to conduct the IHL sessions for them. Another critical reason is that the soldiers and personnel have rights to know what negative impacts are if they happen to break the law.
- 5) Cooperation between branches of RTA and ICRC should be encouraged and strengthened. In terms of resources and references, the RTA should be able to enjoy the benefits from the ICRC regional delegation locating in Bangkok.
- 6) Dissemination for the general public at large: The RTA should provide more information of aspects in IHL and their activities through the media: TV, radio, newspapers, etc.